

วิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทยตามแนวพระพุทธศาสนา*

ANALYSIS OF THAI POLITICS AND GOVERNMENT ACCORDING TO BUDDHISM

พระครูรัตนสุตากร (ปราโมทย์ จันทโชโต)

Phrakhrurattanasutakorn (Pramote Chandachoto)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Si Thammarat Campus, Thailand

E-mail: phamote.k@gmail.com

บทคัดย่อ

นโยบายตามตัวแบบรัฐนิยม นโยบาย คือ ผลการตัดสินใจใช้อำนาจตามกฎหมาย (Authority) นโยบายจึงเป็นอำนาจรัฐ (State Power) ที่ถือว่ามีความชอบธรรมมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจต่อกระบวนการกำหนดนโยบายเพราะรัฐแบบนี้ถือว่ากลไกของรัฐ เช่น รัฐบาล หน่วยงานราชการต่างเป็นองค์อธิปัตย์สามารถสร้างแนวทางแห่งราชการต่าง ๆ ที่ผูกพันสังคมการเมืองอย่างเต็มที่ การบังคับใช้กฎหมายหรือการใช้อำนาจผูกขาดอำนาจรัฐไว้ด้วยกฎหมายหรือแบบแผนประเพณีการเมืองการปกครอง แม้จะว่านโยบายแต่ละนโยบายที่ออกมาจะมีระดับความเข้มข้นของการใช้อำนาจแตกต่างกันเป็นต้นว่านโยบายในระดับเชิงบังคับเข้มข้นสูง ส่วนนโยบายระดับบรรณาธิปไตยหรือเชิญชวนหรือขอความร่วมมือก็ตาม ล้วนแต่เป็นการเมืองของการกำหนดนโยบายที่อยู่ในรูปของประชาธิปไตยแบบตัวแทนหรือประชาธิปไตยที่มาจากการแข่งขันนั้นคือใครหรือกลุ่มพรรคการเมืองใดชนะผลการออกเสียงเลือกตั้งคน กลุ่มพรรคการเมืองนั้นมีอิสระการตัดสินใจการใช้อำนาจอย่างเต็มที่ที่นอกนโยบายต่าง ๆ จึงเป็นการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทนที่ผู้ชนะเลือกตั้งอิสระในกระบวนการกำหนดนโยบายทุกขั้นตอนแบบชนะเลือกตั้งแล้วคิดแทน ตัดสินใจแทน และทำแทนประชาชนภายในรัฐ นโยบายตามรัฐพหุนิยมและรัฐแบบสหการ นโยบาย คือ ผลการต่อสู้แข่งขันแย่งชิงต่อรองของกลุ่มองค์กร สถาบันต่าง ๆ เพื่อให้นโยบายเป็นไปตามความประสงค์หรือเป้าหมายของกลุ่มองค์กรขบวนการต่าง ๆ หรืออาจจะกล่าวในทำนองที่ว่า นโยบายคือเนื้อหาของแนวทางที่เป็นผลพวงของการต่อสู้แข่งขันแย่งชิงต่อรองระหว่างอำนาจของกลุ่มทางสังคมต่าง ๆ แน่นนอนกว่าการใช้อำนาจในเมือง

คำสำคัญ: วิเคราะห์การเมือง, การปกครองของไทย, พระพุทธศาสนา

* Received November 12, 2021; Revised February 11, 2022; Accepted April 2, 2022

Abstract

Policy according to the model of stateism, policy is the result of the decision to exercise the legal power (Authority). Policy is the state power (State Power) that is considered legitimacy and independent in decision-making in the policy-making process because this type of state is considered the mechanism of States, such as governments, government agencies are sovereigns, they can create different bureaucratic guidelines that fully bind the political society. Enforcement of laws or the exercise of monopoly on state power by law or political tradition Although each policy that has come out has a different level of power, such as a policy at a high compulsory level. to a campaign-level policy or inviting requests or requests for cooperation They are all the politics of policy-making in the form of representative democracy or contest-driven democracy, who or any political party wins the outcome of an election. The political party group is free to decide the exercise of power. Therefore, it is the politics in a representative democracy where the winners of independent elections in every policy-making process are win-and-win, make decisions on their behalf, and act on behalf of the people within the state. Policies based on pluralist and communal states Policies are the result of a rivalry between organizations and institutions in order to ensure that policies meet the wishes or goals of the different groups of organizations or movements. Policy is, in essence, an approach that is more definitely a consequence of the struggle between the powers of different social groups than the exercise of power in politics.

Keywords: political analysis, Thai government, Buddhism

บทนำ

นโยบายตามรัฐแบบทางเลือกสาธารณะ หรือตัวแบบรัฐตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล หรือเหตุผลในการเลือกนโยบาย คือ ผลการตัดสินใจการเลือกซื้อสินค้าหรืออุปสงค์จากการผลิตสินค้าหรืออุปทานโดยสินค้านั้นคือนโยบายที่มีผู้ผลิต (ชัยวุฒิ เชมะรังสี, 2561) ได้แก่ พรรคการเมืองและนักการเมืองที่ส่งนโยบายหรือสินค้านั้นสู่ตลาดหรือปริมาณผลการหาเสียงให้ผู้ซื้อสินค้าได้แก่ประชาชนผู้ออกเสียงเลือกตั้งเช่นนี้ทำให้นโยบายเป็นเหมือนสินค้าที่ผ่านกระบวนการของการตัดสินใจเลือกด้วยเหตุผลเพราะผลประโยชน์สูงสุดของผู้ออกเสียงเลือกตั้ง การหาเสียง การเสนอความคิดความเห็นทางสาธารณะจึงเป็นกลไกสำคัญ แม้ว่าอาจจะ

จุดอ่อนสู่นโยบายประชานิยม (Populism) แต่เชื่อกันว่าเหตุผลของผู้เลือกตั้งกับเหตุผลของนักเลือกตั้งจะสัมพันธ์กันที่ประโยชน์สูงสุด (ฐานิตา เถลิ้มช่วง, 2559)

การใช้อำนาจสังคมแบบบวก (Positive Interaction Process) หมายถึง การที่พลเมืองให้การสนับสนุนนโยบายรัฐ อาจจะมีกระบวนการต่าง ๆ เช่น ชุมชนสนับสนุน ติดสัญลักษณ์ หรือแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ต่าง ๆ แม้ว่าการออกเสียงสนับสนุนนักการเมืองพรรคการเมืองนั้น การใช้อำนาจสังคมแบบลบ (Negative Interaction Process) หมายถึงการที่พลเมือง มีกระบวนการแสดงออกการคัดค้านต่อต้านท้าทายตอบโต้อำนาจรัฐ วิพากษ์วิจารณ์ ทั้งนี้ในกระบวนการใช้อำนาจแบบนี้มีการแสดงออกที่แตกต่างกัน ทั้งชุมนุม ชุมนุมประท้วง วิพากษ์ แสดงออกเชิงสัญลักษณ์ด้วยรูปแบบต่าง ๆ (บุศรา โพธิสุข, 2559) การใช้ข้อมูลใหม่ชุดหรือความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากเดิม นโยบายตามรัฐชนชั้นนำ นโยบาย คือ ผลการแทรกแซง ชี้นำ ชนชั้นนำ ใช้อิทธิพลมีความเชื่อความไว้วางใจความศรัทธาหรือแม้กระทั่งใช้ความรู้ความสามารถของผู้นำว่ากันถึงที่สุดการใช้อำนาจนี้เป็นอำนาจทางสังคม (Social Power) แทรกแซงหรือมีอิทธิพลเหนืออำนาจรัฐ (State Power) หรือราชการเพราะคุณลักษณะพิเศษของชนชั้นนำ หรือผู้นำที่มีอยู่จำนวนไม่มากในสังคมการเมือง แต่มีอยู่เกือบทุกสังคมการเมือง ทำให้คุณลักษณะพิเศษนี้สร้างอิทธิพลต่อเนื้อหาของนโยบายได้ ทั้งนี้ นโยบายของชนชั้นนำ อาจจะมีสองทิศทาง คือนโยบายที่ดีอาจจะเป็นเพราะชนชั้นนำมีเจตจำนงค์ทางการเมืองที่ดี (Political Will) ซึ่งนโยบายจะยั่งยืนได้รับการตอบรับและส่งผลกระทบต่อกรยอมรับชนชั้นนำต่อไป ตรงกันข้ามอาจจะล้มเหลวและการยอมรับต่ำเมื่อชนชั้นนำใช้อิทธิพลกำหนดนโยบายที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้องหรือวงศาวานเครือของชั้นนำเอง (พระครูปลัดสุพัฒน์ ภาสโก (แก้วประเสริฐ), 2559)

นโยบายที่ถูกกำหนดขึ้นโดยรัฐบาล ซึ่งอาจจะเป็นองค์กรหรือตัวบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงตามกฎหมายภายใต้ระบบการเมืองนั้น ๆ ทั้งนี้นโยบายสาธารณะจะครอบคลุมตั้งแต่สิ่งที่รัฐบาลตั้งใจว่าจะกระทำหรือไม่กระทำ การตัดสินใจของรัฐบาลในการแบ่งสรรทรัพยากร หรือคุณค่าต่าง ๆ ในสังคมกิจกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ของรัฐบาล รวมจนถึงผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง อันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นติดตามมาจากการดำเนินงานของรัฐบาล นโยบายสาธารณะไว้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับความสนใจและวัตถุประสงค์ในการนิยามเป็นสำคัญ โดยได้ให้ความหมายของนโยบายสาธารณะว่า นโยบายสาธารณะเป็นแนวทางปฏิบัติของรัฐบาล ซึ่งกำหนดวัตถุประสงค์แน่นอนไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง คือ เพื่อแก้ปัญหาในปัจจุบันเพื่อป้องกัน หรือหลีกเลี่ยงปัญหาในอนาคต และเพื่อก่อให้เกิดผลที่พึงปรารถนา รัฐบาลมีความจริงใจและจริงจังที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติและนโยบายอาจเป็นบวกหรือเป็นลบ หรืออาจเป็นการกระทำหรืองดเว้นการกระทำก็ได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2554)

การตัดสินใจทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

โดยหลักการแล้วเป็นที่ทราบกันว่าการเมือง (Politics) ในความหมายที่ฟังประสงค์เป็นเรื่องของการแสวงหาอำนาจ แล้วใช้อำนาจในการจัดสรรทรัพยากรของรัฐที่มีอยู่อย่างจำกัด แบ่งปันส่วนทรัพยากรนั้นให้แก่พลเมืองในรัฐอย่างเสมอภาคบนพื้นฐานของความยุติธรรมสูงสุด การให้ความหมายลักษณะนี้ออกมาในลักษณะ “โลกสวย” หรือในเชิงอุดมคติ ซึ่งไม่ได้สอดคล้องกับความเป็นจริงเลยที่ผู้มีอำนาจทางการเมืองมักจะแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้องเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามเราปฏิเสธไม่ได้ว่าบุคลุชนบุคคลย่อมมีกิเลส หรือความเห็นแก่ตัวเป็นฐานคติเบื้องต้นขึ้นอยู่กับการที่บุคคลใดจะมีมากน้อยต่างกันอย่างไร นักปรัชญาการเมืองทั้งหลายจึงพยายามที่จะเสนอรูปแบบทางการเมืองที่เปิดโอกาสให้บุคคลผู้เข้าสู่อำนาจทางการเมืองใช้อำนาจเพื่อตนเองให้น้อยที่สุด เปิดโอกาสให้ทุกคนในรัฐซึ่งถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการเมือง (Political Stakeholder) ได้เข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจทางการเมืองให้มากที่สุด จึงมาลงเอยในรูปแบบเสรีประชาธิปไตยที่โดยหลักการมีความสอดคล้องกับความหมายของการเมืองในลักษณะที่ฟังประสงค์ ที่สุดหลักการที่ว่า “หลักการนี้นำไปสู่การศึกษาให้เห็นรูปธรรมซึ่งออกมาในลักษณะเป็นกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ เช่น ความสนใจการเมือง การหาความรู้ทางการเมือง การพูดคุยเรื่องการเมือง การวิพากษ์วิจารณ์การเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเคลื่อนไหวทางการเมือง การเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง การชุมนุมทางการเมือง การประท้วง การเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง การได้รับตำแหน่งทางการเมือง การแสดงบทบาทของนักการเมือง ฯลฯ เป็นต้น เหล่านี้หากเป็นไปตามความหมายของการเมืองตามระบบประชาธิปไตยในลักษณะที่ฟังประสงค์ ก็ออกมาในลักษณะที่เป็นไปเพื่อประชาชนโดยส่วนรวมบนพื้นฐานของหลักการแห่งประชาธิปไตย (สุชาติดา ทวีสิทธิ์, 2552) 1) หลักการแห่งฐานคติของประชาธิปไตย (Democracy assumptions) ซึ่งเป็นประชาธิปไตยในเชิงอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ที่ให้ความสำคัญกับหลักการ 3 ประการ คือ 1.1 หลักมนุษย์เป็นผู้มีสติปัญญา รู้จักใช้เหตุผล รู้ดีชั่ว และสามารถปกครองตนเองได้ 1.2 หลักสิทธิและเสรีภาพ เสรีภาพ หมายถึง ทำได้โดยปลอดอุปสรรค ส่วนสิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรม การใช้เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยนั้น จะต้องไม่ไปละเมิดสิทธิและเสรีภาพก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับผู้อื่นในสังคมด้วย 1.3 หลักความเสมอภาค ความเสมอภาคหรือเท่าเทียมกัน เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในชนชั้นใด เพศใด มีฐานะทางเศรษฐกิจหรือฐานะทางสังคมอย่างไรต่างเท่าเทียมกัน เช่น การมีส่วนร่วมทางการเมือง การได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย การแสวงหาความก้าวหน้าในชีวิต กระจายรายได้ นำเอาทรัพยากรทางสังคมมาใช้ประโยชน์ ลดช่องว่างระหว่างชนชั้น 2) หลักการแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (Democracy domination) ดังต่อไปนี้ 2.1 หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน 2.2 หลักอำนาจอธิปไตยโดยปวงชน 2.3 หลักอำนาจอธิปไตยเพื่อปวงชน 2.4 หลักเหตุผล ร่วมกันคิด โดยต่างก็เสนอ

ความคิดเห็น แล้วอาจมีการเปิดอภิปราย มีการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวาง ความคิดเห็นของใครที่มีเหตุผลดีกว่าก็จะได้รับเลือกให้เป็นวิธีการแก้ไขปัญหานั้น ๆ ต่อไป 2.5 หลักเสียงข้างมาก การตัดสินใจเลือกวิธีการ ฯลฯ อย่างใดอย่างหนึ่งไม่สามารถหามติเอกฉันท์ได้ ต้องอาศัยเสียงข้างมากเป็นตัวตัดสินใจ 2.6 หลักความยินยอม ผู้ที่ได้รับเลือกให้เข้ามาใช้อำนาจทางการเมืองย่อมได้รับความยินยอมจากปวงชน 2.7 หลักประนีประนอม แนวทางหรือวิธีปฏิบัติย่อมมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันหรือมีข้อขัดแย้งกันอาจใช้การประนีประนอมกัน โดยยึดหลักผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นเกณฑ์ ไม่จำเป็นต้องมีการลงคะแนนเสียงข้างมากก็ได้ 2.8 หลักความเสมอภาค ประชาธิปไตยเชื่อว่ามนุษย์ต่างก็มีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน 2.9 หลักเสรีภาพ เช่น เสรีภาพในการพูด การเขียน การอบรมศึกษา การรวมตัวกันเป็นสมาคม เป็นต้น แต่ทั้งนี้เสรีภาพเหล่านี้จะถูกจำกัดโดยกฎหมาย (สุตชีวัน นันทวัน ณ อยุธยา, 2558)

การตัดสินใจทางการเมือง

การตัดสินใจทางการเมือง ส่วนคำว่า “การตัดสินใจ (Decision Making)” ซึ่งควรตั้งอยู่บนพื้นฐานโดยอาจใช้เทคนิคในการพิจารณาทางเลือกหลายทางให้เหลือทางเลือกเดียวของข้อเท็จจริงและแนวทางที่จะเปลี่ยนแปลงไป การตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากหลายทางเลือกที่ได้พิจารณาหรือประเมินอย่างดีผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลเพื่อเลือกแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม โดยทางเลือกที่ดีที่สุดนั้นย่อมพิจารณาจากคุณค่า (Value) ที่จะเกิดขึ้นเมื่อมีการตัดสินใจ โดยลักษณะของการตัดสินใจมีดังนี้ (สุริยา สมุทคุปต์ และคณะ, 2543)

1) การตัดสินใจเป็นกระบวนการ (Process) ต้องผ่านกระบวนการคิด พิจารณาไตร่ตรอง วิเคราะห์แล้ว ค่อยตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุด

2) การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับทางเลือก (Solution) เป็นการพยายามสร้างทางเลือกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

3) การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับโครงสร้างและบทบาททางสังคม

4) การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมคน จะเห็นว่าการตัดสินใจเกี่ยวข้องกับตั้งแต่คนเดียว กลุ่ม และทั้งองค์กร ซึ่งพฤติกรรมคนแต่ละคนก็แตกต่างกัน (สุริยา สมุทคุปต์ และคณะ, 2543) เน้นแนวทางการตัดสินใจ น่าจะเป็น หรือควรจะเป็นเช่นใด จึงจะสามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการตัดสินใจได้ ซึ่งการพิจารณาว่าแนวทางใดเป็นแนวทางที่น่าจะเป็น หรือควรจะเป็นนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับวิจารณ์ญาณของบุคคลแต่ละคน ซึ่งอาจจะคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันก็ได้ ด้วยเหตุนี้การตัดสินใจโดยใช้ทฤษฎีนี้จึงมีลักษณะการพรรณนาแบบอุดมทัศน์ (Idea Type) มากกว่าจะเป็นแบบวิเคราะห์ถึงสภาพที่แท้จริง เน้นการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาหนึ่ง ๆ จะต้องกระทำอย่างไรจึงจะสัมฤทธิ์ผลได้ไม่ว่าผลของการตัดสินใจนั้น จะเป็นที่ชื่นชอบหรือพึง

พอใจของผู้ตัดสินใจหรือไม่ก็ตาม หรือการตัดสินใจโดยใช้ทฤษฎีนี้จะพยายามหลีกเลี่ยงการใช้ความรู้สึกนึกคิดใด หรือค่านิยมส่วนตัวของผู้ตัดสินใจมาเป็นหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจ โดยมุ่งเน้นให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีเหตุผล มีความถูกต้องและเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ดังนั้น จึงได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่แน่นอน ตลอดจนมีการนำเอาเทคนิคสมัยใหม่ต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการตัดสินใจด้วย เพื่อที่จะให้การตัดสินใจนั้นมีความถูกต้องเหมาะสมที่สุด จะเห็นว่าทั้งสองทฤษฎีตั้งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีอรรถประโยชน์ (Utility Theory) การให้ความสำคัญสูงสุดกับคุณค่าที่จะเกิดขึ้นเมื่อได้ตัดสินใจแล้ว หากแต่ทฤษฎีบรรทัดฐาน (Normative Theory) ให้ความสำคัญกับคุณค่าที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของอัตวิสัย หรือความรู้สึกของปัจเจกเป็นหลัก ส่วนทฤษฎีพรรณนา (Descriptive Theory) ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักเกณฑ์และวิธีการตัดสินใจอย่างอื่นที่ไม่ใช่อัตวิสัย การตัดสินใจทางการเมืองออกมาในลักษณะพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลที่เกิดขึ้น โดยสามารถพิจารณาได้จากปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเมือง (Political behavior) (อนุสรณ์ ศิริชาติ, 2564)

รูปแบบการตัดสินใจทางการเมืองและสิทธิ์เลือกตั้ง

รูปแบบการตัดสินใจทางการเมือง เป็นเรื่องของการเข้าไปมีส่วนในการกระทำใด ๆ ในกิจกรรมทางการเมืองเริ่มตั้งแต่ระดับต่ำสุดคือการสนใจทางการเมืองไปจนถึงระดับสูงสุดคือการเป็นตัวแสดงทางการเมือง อย่างไรก็ตามคำศัพท์ที่น่าสนใจเกี่ยวกับการเข้าไปมีส่วนในกิจกรรมใด ๆ ซึ่งผู้เขียนพยายามเรียงตามน้ำหนักของความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of belonging) มีดังนี้ (อาดิษฐ์ อินทรจักร, 2552)

1. การเฝ้าสังเกต (Observation) หมายถึง การเฝ้าดูหรือศึกษาเหตุการณ์ปรากฏการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจลักษณะธรรมชาติและความเกี่ยวข้องกันระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์นั้น ๆ การเป็นผู้สังเกตการณ์ถือว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลจากปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งจะนำไปสู่การประเมินค่า หรือการให้คุณค่ากับสิ่งที่ได้สัมผัสนั้น

2. การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง กระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งเป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของความต้องการ การกำหนดทิศทางของการเปลี่ยนแปลง และความเห็นพ้องต้องกันจะต้องมีมากจนเกิดความคิดริเริ่มเพื่อให้เกิดการปฏิบัติ

3. การประสานงาน (Coordination) หมายถึง การจัดให้บุคคลทำงานสัมพันธ์และสอดคล้องกัน โดยตระหนักถึงภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ เป้าหมาย และมาตรฐานการปฏิบัติงาน การประสานงานมิได้เพียงแต่จะจัดให้มีการประสานงานเท่านั้น หากแต่ต้องให้ทุกฝ่ายได้เข้าใจงานร่วมกันทำงานด้วยความเต็มใจ จึงเห็นได้ชัดเจนว่าข้อตกลงที่สำคัญของการ

ประสานงานก็คือ ความร่วมงาน (Co-operating) ในการปฏิบัติงานเพื่อจะช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จนั่นเอง

4. การร่วมงาน (Co-operation) หมายถึง การทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลทั้ง 2 ฝ่ายเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต่างฝ่ายต่างยอมรับการร่วมมือจะมีผลให้สมาชิกของทุกฝ่ายเกิดความพึงพอใจ ในลักษณะเป็นกลุ่ม เป็นทีม ร่วมรู้ ร่วมคิด มีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมรับผิดชอบงานทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

5. ความร่วมมือ (Collaboration) หมายถึง การทำงานร่วมกันทำงานในกิจกรรมระหว่างองค์กร 2 องค์กรหรือมากกว่า มีคุณลักษณะความเป็นทางการและเป็นยุทธศาสตร์ทางเลือกสำหรับการสร้างสิ่งที่น่าสนใจร่วมกัน โดยการแบ่งปันการใช้การใช้อำนาจหน้าที่และบทบาทหน้าที่ร่วมกันในความรับผิดชอบต่อความสัมพันธ์ระหว่างกันและเป้าหมาย

6. การเป็นหุ้นส่วน (Partnership) หมายถึง ลักษณะของแบบแผนที่มีความเกี่ยวข้องกันระหว่างผู้ดำเนินการที่มีจำนวนมากกว่าหนึ่งกลุ่ม หรือเป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้ดำเนินการร่วมกันเพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน โดยกลุ่มผู้ดำเนินการด้านต่าง ๆ มีร่วมกันทำงานโดยมีเป้าหมายของการสร้างประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นทางสังคมและไม่สามารถดำเนินการได้เพียงผู้ดำเนินการกลุ่มเดียว การร่วมมือแบบหุ้นส่วนเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมแบบอาสาสมัครหรือการมีส่วนร่วมที่ถูกกำหนดเอาไว้ โดยเฉพาะการทำข้อตกลงร่วมกันและความเกี่ยวข้องสำหรับภาคส่วนต่าง ๆ และความสามารถในการประนีประนอม เพื่อที่จะเกิดผลลัพธ์อย่างประสบความสำเร็จ เช่น การติดต่อที่บ่อยขึ้น ความเชื่อใจกันมากขึ้น ความเอาใจใส่ซึ่งกัน ความน่าเชื่อถือ การเปิดใจซึ่งกัน และความซื่อสัตย์จริงใจ เป็นต้น (เฉลิมพล ประทีปะวณิช, 2520)

สรุป

รูปแบบของการตัดสินใจเป็นส่วนที่สำคัญเป็นอย่างมากในการจัดทำนโยบายสาธารณะ เพราะการจัดทำนโยบายนั้นต้องเป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้ ในการประนีประนอมเพื่อที่จะเกิดผลลัพธ์อย่างประสบความสำเร็จ เช่น การติดต่อที่บ่อยขึ้น ความเชื่อใจกันมากขึ้น ความเอาใจใส่ซึ่งกัน ความน่าเชื่อถือ การเปิดใจซึ่งกัน และความซื่อสัตย์จริงใจ เป็นต้น พรรคการเมืองเกิดจากคณะบุคคลที่รวมตัวกันจัดตั้งองค์กรตามความเห็นพ้อง แนวคิด หรือวิสัยทัศน์ที่มีร่วมกันและเห็นพ้องต้องกัน โดยร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหา และนโยบาย มีการคัดเลือกบุคคลเข้ามาสมัครรับเลือกตั้ง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเข้าไปจัดตั้งรัฐบาลหรือควบคุมดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ทั้งพรรคเดียวหรือพรรคร่วมการเมืองอื่นๆที่เข้ามาทำหน้าที่ ถือว่าเป็นกลไกการเชื่อมโยงระหว่างรัฐบาลกับประชาชนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในระบบประชาธิปไตยเสรีนิยม จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และข่าวสารที่เผยแพร่ถึงพรรคการเมืองไทยใน ปี พ. ศ.

2562 นั้น การจัดตั้งพรรคการเมืองนี้จำเป็นต้องใช้นโยบายที่เป็นจุดเด่นของแต่ละพรรคการเมืองเอง เพราะเมื่อมีการเข้าร่วมการเลือกตั้งของพรรคการเมืองที่มีจำนวนหลายพรรค ประชาชนก็มีตัวเลือกที่แตกต่างกันตามแต่ที่บุคคลนั้น ๆ มีความสนใจ การจะจูงใจหรือโน้มน้าวให้ประชาชนเลือกพรรคการเมืองของตนมาเป็นรัฐบาลนั้นย่อมต้องมียุทธศาสตร์ที่น่าสนใจที่สุดและเป็นไปตามทิศทางของสังคม โดยผู้วิจัยได้รวบรวมรายชื่อพรรคการเมืองและนโยบายของพรรคการเมืองที่มีนโยบายเด่นและประชาชนให้ความสนใจมาเรียบเรียง

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมพล ประทีปประวิชน์. (2520). ทฤษฎีการเมืองแห่งนวสมัย พระนคร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชัยวุฒิ เขมะรังสี. (2561). การศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย, 11 (3), 353 – 377.
- ฐานิตา เฉลิมช่วง. (2559). ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารชุมชนวิจัย, 10(1), 82-90.
- บุศรา โพธิสุข. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลช้างเผือกอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. พิษณุเวชสาร, 12(1), 151-162.
- พระครูปลัดสุพัฒน์ ผาสุโก (แก้วประเสริฐ). (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์. วารสารธรรมทรรศน์, 16(3), 177-190.
- พฤศจิกายน. (2564). การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและทัศนคติของผู้บริโภคกับความเป็นกลางของหนังสือพิมพ์ออนไลน์. เรียกใช้เมื่อ 10 พฤศจิกายน 2564 จาก <http://gscm.nida.ac.th/public-action/Proceeding/2558/2-6.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2554). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักการพิมพ์สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สุชาติ ทวีสิทธิ์. (2552). ผู้นำทางการเมือง: สายน้ำ ผู้คน ชายแดน วัฒนธรรม การค้า การเมือง. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 5(ฉบับพิเศษ), 6-16.
- สุดชีวัน นันทวัน ณ อยู่ธยา. (2558). การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง. ใน รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุริยา สมุทคุปต์ และคณะ. (2543). การเมืองวัฒนธรรมในบุญผะเหวดร้อยเอ็ด. นครราชสีมา: หอไทยศึกษานันทน์.

- อนุสรณ์ ศิริชาติ. (2564). การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและทัศนคติของผู้บริโภคกับความเป็นกลางของหนังสือพิมพ์ออนไลน์. เรียกใช้เมื่อ 10 พฤศจิกายน 2564 จาก <http://gscm.nida.ac.th/public-action/Proceeding/2558/2-6.pdf>
- อาดิษฐ์ อินทรจักร. (2552). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลเวียงพร้าวอำเภอเวียงพร้าว จังหวัดเชียงใหม่. ใน การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการเมืองและการปกครอง. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.